

УДК 376:004.853

ВИРТУАЛДЫ ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНЫҢ МҮМКІНДІКТЕРІ

Оразбай Нұрдәулет Әбдуәліұлы

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университетінің магистранты,
Нұр-Сұлтан, Қазақстан

Қазіргі әлемнің параметрлері мен өзгеру динамикасының күрделенуі, жаһандық ақпараттық инфрақұрылымның қалыптасуы, континентализация және жаһандану, ақпараттық "жарылыс" - барлық осы факторлар жүйелі бірлікте үздіксіз білім беруді, атап айтқанда, педагогикалық кадрлардың кәсіби білімін жүзеге асыру парадигмасындағы сапалы инновациялық бағытталған өзгерістерді қажет етеді. Сонымен қатар мұғалімдердің кәсіби біліктілігін арттыру жаңа білім беру ортасы тұрғысынан қайта қарастырылуға тиіс екендігімен байланысты. Ғылыми рефлексия негізінде бірқатар аспектілерді ескере отырып, үздіксіз кәсіптік педагогикалық білім беру жүйесін жаңғыртуды жүзеге асыру қажет білім алушылардың нәтижелі өзіндік жұмысын қамтамасыз етеді.

Бүгінгі таңда біліктілікті арттыру көбінесе техноцентрлік тәсіл негізінде өздігінен ұйымдастырылады, яғни педагогикалық процесті өзіндік мақсат ретінде техникалық қайта жарактандыруға бағытталған. Үздіксіз кәсіптік білім берудегі кешенді инновациялық модельдеу жүйелі, антропоцентрлік, әдіснамалық тәсілдер мен тиісті білім беру технологияларының негізінде жүзеге асырылуы керек деп санаймыз, бұл тұтастық пен жүйелілікті, тиімділікті, қарқындылықты, педагог кадрлардың кәсіби біліктілігін арттыру процесін жандандыру мен оңтайландыруды, оларды инновациялық қызметке дайындауды қамтамасыз етеді. педагогикалық мақсаттарға қол жеткізу.

Дүниетанымдық аспект. Педагог кадрлардың біліктілігін арттыру жүйесін инновациялық жаңғырту күнделікті сана, қазіргі сәттің ерекшеліктері, мүдделі адамдар мен институттардың қажеттіліктері талап ететін сыртқы, кездейсоқ түрде жүргізілмеуі керек, бірақ бір жағынан, білім беру процесінің логикасына сәйкес, екінші жағынан, жүйеге қойылатын талаптарды ескере отырып. адам, білім беру мекемелері, Мемлекет. Біліктілікті арттыру жүйесінің мәні мен мәнін осындай ғылыми көзқараспен ғана үздіксіз кәсіптік білім берудің нақты педагогикалық жүйесінде жүзеге асыруға болады.

Педагогикалық аспект. Үздіксіз педагогикалық білім берудің дидактикалық жүйесі, бір жағынан, оқу процесіне тән барлық компоненттерді көрсетуі керек: мақсаттары, мазмұны, әдістері, ұйымдастырушылық формалары, Оқыту құралдары, отандық және шетелдік педагогиканың ғылыми жетістіктеріне негізделуі керек. Екінші жағынан, ол өзінің маңызды сипаттамаларында заманауи білім беру инновацияларына бағытталуы керек: инновация императивті және жүйені құрайтын сипаттама ретінде, сонымен бірге мақсат, принцип, құрал, форма және оқыту әдісі. Дидактикалық жүйеде осындай көп өлшемді іске асырумен ғана инновация "өсуге" және жаңашыл мұғалімді педагогикалық іс-әрекет пен ойлаудың ерекше стилі бар шығармашылық тұлға ретінде үздіксіз қолдауға алғышарттар жасайды.

Дәстүрлілікті инновациямен үйлестіретін үздіксіз педагогикалық білім берудің дидактикалық жүйесін құру кезінде осы жүйенің ауыспалы компоненттері мен инвариантты компоненттерінің үйлесімін табу керек, олардың органикалық байланысы мұғалімдерге үздіксіз ғылыми негізделген және инновациялық бағытталған кәсіби біліктілікті арттыруды қамтамасыз ете алады.

Технологиялық аспект. Осы деңгейде ақпарат және коммуникация технологияларын жаңа ортаға енгізе отырып, мұғалімдерді инновациялық қызметке даярлауды жүзеге асыру қажет.

Білім беруді ақпараттандыру жағдайында мектеп мұғалімдерінің біліктілігін үздіксіз арттыру, жаңа білім беру технологияларын енгізу оның инновациялық технологияларды пайдалануға дайындығымен тікелей байланысты, бұл 2010 жылға дейін Еуропалық Одақ әзірлеген жеке тұлғаның негізгі құзыреттерін жіктеуде ақпаратты алу, сақтау, құру, ұсыну, жіктеу және алмасу үшін мультимедиялық технологияларды қолдануды білдіреді.

Мұғалімдер мен білім беру ұйымдарының басшылары педагогикалық жұмыста оңтайлы нәтижелерге қол жеткізу үшін инновациялық технологияларды қолдануға дайын болу үшін кәсіби қызметін үнемі жетілдіріп отыруы керек. Сондықтан инновациялық қызмет үшін педагогикалық кадрларды кәсіби даярлау мен қайта даярлаудың өзі виртуалды білім беру ортасындағы ең озық технологиялар арқылы да жүзеге асырылуы керек.

Қазіргі зерттеулерде виртуалды білім беру ортасын құратын оқу процесіне қатысушыларға немесе оның жеке компоненттерін пайдалануға ерекше назар аударылады.

Бұл зерттеуде виртуалды білім беру ортасы арқылы біз білім беру процесінің барлық қатысушылары қалыптастыратын және білім беру мақсаттары үшін қолданылатын жергілікті, корпоративті және ғаламдық компьютерлік желілердің ақпараттық мазмұны мен коммуникациялық мүмкіндіктерін түсінеміз.

Виртуалды білім беру ортасы білім беру процесінің барлық қатысушыларының тиімді қарым-қатынасы үшін құрылған және дамып келеді.

Маманның тиісті технологияларды меңгеру құзыреттілігінің болмауы априори білім беру саласындағы прогрессивті үрдістерді "шет жағында" қалдыра отырып, оның кәсіби мүмкіндіктерін шектейді. Білім беру ортасы адамның табысты әлеуметтік бейімделудегі, кәсіби қалыптасудағы қажеттіліктерін қанағаттандыруы тиіс.

Виртуалды білім беру ортасында мұғалімдердің, оқытушылардың, тьюторлардың, желілік әкімшілердің және білім беру объектілерінің коммуникациясынан тыс болуы мүмкін емес.

Виртуалды білім беру ортасы мұғалімдердің кәсіби біліктілігін арттыру ортасы болуы керек, оларда оны қолданудың тұрақты қажеттілігі және оның педагогикалық және технологиялық мүмкіндіктерін білуге деген қызығушылық қалыптасуы керек. Атап айтқанда, қазіргі уақытта үздіксіз білім беруді жүзеге асырудың басым технологияларының бірі виртуалды білім беру ортасын қолдана отырып оқыту технологиясы болып табылады.

Осылайша, педагог кадрларды даярлауда виртуалды білім беру ортасын пайдалану Ақпарат және коммуникация технологияларының функционалдық тиімділігіне сүйенетін, мәдениетті қалыптастыратын және оқытудың ерекше мәдениеті негізінде қалыптасатын, білім алушыны да, оқытушыны да қамтитын біліктілікті үздіксіз арттырудың мүлдем жаңа моделі болып табылады.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Момынбаев Б. Жаңа ақпараттық технологиялар негізінде білім сапасын жоғарылату // Білім-Образование. - 2009. - № 4. - 3 б
2. <http://rmebrk.kz/bilim/boribekova-kazirgi.pdf>
3. Шындалиев Н.Т. Қазіргі білім жүйесінде виртуалды және толықтырылған шындық технологияларының қолданылуы. Абай атындағы ҚазҰПУ Хабаршы журналы, Физика-математика ғылымдары сериясы. №4(72). Алматы, 2020 ж. 248-254 б.
4. Шындалиев Н.Т. Виртуалды технологиялар арқылы білім беру бағдарламасының оқыту әдістерін жетілдіру өзектілігі. Абай атындағы ҚазҰПУ Хабаршы журналы, Физика-математика ғылымдары сериясы. №4(72). Алматы, 2020 ж. 254-257 б.
5. Шындалиев Н.Т. Виртуалды және толықтырылған шындық технологияларын оқу процессінде қолданудың практикалық негізі. Торайғыров университетінің ХАБАРШЫСЫ. Педагогикалық сериясы. № 3 (2021), 95-103б.